A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2011. szeptember 15.*

A C-197/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunal Supremo (Spanyolország) a Bírósághoz 2010. április 23-án érkezett, 2010. március 18-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Unió de Pagesos de Catalunya**

és

az **Administración del Estado**

között,

a **Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y Ganaderos – Iniciativa Rural del Estado Español**

részvételével

folyamatban lévő eljárásban,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, J.-J. Kasel, A. Borg Barthet (előadó), E. Levits és M. Berger bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. június 9-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y Ganaderos – Iniciativa Rural del Estado Español képviseletében R. Granizo Palomeque és I. Hernández Urranburu abogados,

– a spanyol kormány képviseletében M. Muñoz Pérez és A. Rubio González, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében N. Graf Vitzthum, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében G. Skiani, S. Papaïoannou és X. Basakou, meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében E. Riedl, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében H. Tserepa-Lacombe és F. Jimeno Fernandez, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. július 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 270., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 269. o.) 42. cikke (3) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az Unió de Pagesos de Catalunya (katalán mezőgazdasági termelők egyesülete) által, a közvetlen kifizetések mezőgazdaság és állattenyésztés területén történő végrehajtásáról szóló, 2007. november 2-i 1470/2007 királyi rendelet (BOE nº 264., 2007. november 3., 45104. o.) megsemmisítése iránt benyújtott kereset tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az 1782/2003 rendelet

3 Az 1782/2003 rendelet 42. cikkének (3)–(5) bekezdése értelmében:

„(3) A tagállamok felhasználhatják a nemzeti tartalékot arra, hogy referenciaösszeget ítéljenek oda – objektív ismérvek alapján és a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmódot, valamint a piac és a versenyhelyzet torzulásának megakadályozását biztosító módon – elsődlegesen olyan mezőgazdasági termelőknek, akik 2002. december 31. után vagy 2002-ben kezdik meg mezőgazdasági tevékenységüket, anélkül hogy abban az évben közvetlen kifizetésben részesülnének.

(4) A tagállamok felhasználják a nemzeti tartalékot arra, hogy – objektív ismérvek alapján a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmódot, valamint a piac és a versenyhelyzet torzulásának megakadályozását biztosító módon – referenciaösszegeket határozzanak meg olyan mezőgazdasági termelők részére, akik a Bizottság által a 144. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban meghatározandó különleges helyzetbe kerültek.

(5) A tagállamok felhasználhatják a nemzeti tartalékot arra, hogy – objektív ismérvek alapján – a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmódot, valamint a piac és a versenyhelyzet torzulásának megakadályozását biztosító

módon – referenciaösszegeket határozzanak meg olyan területen működő mezőgazdasági termelők részére, amely a közjogi beavatkozás valamely formájához kapcsolódó szerkezetátalakítási és/vagy fejlesztési program hatálya alatt áll, a termőterületek termelésből való kivonásának megelőzése és/vagy az adott területen a mezőgazdasági termelőket sújtó különleges hátrányok ellentételezése érdekében."

Az 1698/2005/EK rendelet

4 Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet (HL L 277., 1. o.) 20. cikkének a) pontja szerint:

„A mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképességére irányuló támogatás az alábbiakra vonatkozik:

a) az ismeretszerzés támogatását és az emberi erőforrás javítását célzó intézkedések:

[…]

ii. a fiatal mezőgazdasági termelők elindítása;

[…]"

5 Az említett rendelet 22. cikke (1) bekezdésének a) pontja előírja:

„A 20. cikk a) pontjának ii. alpontjában előírt támogatás olyan személyeknek nyújtható, akik:

a) 40 évesnél fiatalabbak, és első alkalommal kezdenek gazdálkodni, mezőgazdasági üzem vezetőjeként."

A nemzeti szabályozás

6 Az 1470/2007 királyi rendelet célja, annak 1. cikkének megfelelően, az 1782/2003 rendeletben előírt bizonyos közösségi támogatási rendszerekre alkalmazandó alapszabályozás megállapítása.

7 Az említett rendelet 9. cikkének (2) bekezdése többek között előírja:

„A nemzeti tartalékból kioszthatő egységes támogatásra szereznek jogosultságot azok, akik megfelelnek az alábbi feltételeknek:

[…]

b) Azok a fiatal mezőgazdasági termelők, akik tevékenységüket az […] 1698/2005/EK […] rendeleten alapuló valamely vidékfejlesztési program keretén belül, a[z] […] 1782/2003/EK […] rendelet VI. melléklete szerinti valamelyik ágazatban – a vetőmagtermelés kivételével – kezdték meg, és korábban még nem szereztek a nemzeti tartalékból kioszthatóegységes támogatási jogosultságot."

8 Az 1470/2007 királyi rendeletet 2008. október 4-én hatályon kívül helyezte a 2008. október 3-i 1612/2008 királyi rendelet, amelyet pedig a 2009. november 13-i 1680/2009 királyi rendelet helyezett hatályon kívül. Az 1470/2007 királyi rendelet megfogalmazását azonban az azt követő rendeletek átvették.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

9 Az Unió de Pagesos de Catalunya 2008. október 27-én közigazgatási keresetet indított a Tribunal Supremónál az 1470/2007 királyi rendelettel szemben. Keresete alátámasztására különösen azt állítja, hogy az e rendelet 9. cikke (2) bekezdésésnek b) pontja ellentétes az 1782/2003 rendelet 42. cikkének (3) bekezdésével, mivel sérti a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmód elvét.

10 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az említett rendelet 9. cikke (2) bekezdésének b) pontja eltérő bánásmódot hoz létre a mezőgazdasági termelők között, mivel az egységes támogatási jogosultság megszerzéséhez megköveteli a fiatal mezőgazdasági termelőktől, hogy tevékenységüket az 1698/2005 rendeleten alapuló valamely vidékfejlesztési program keretén belül kezdjék meg.

11 A bíróság álláspontja szerint következésképpen az előtte folyamatban lévő ügy megoldása az 1782/2003 rendelet 42. cikke (3) bekezdésének értelmezésétől függ, amennyiben az közvetlenül befolyásolja a megtámadott nemzeti rendelkezés érvényességét. A bíróság megállapítja továbbá, hogy bár az 1470/2007 királyi rendeletet hatályon kívül helyezték, annak tartalmát átvette az 1612/2008 királyi rendelet és az 1680/2009 királyi rendelet. A kérdést előterjesztő bíróság hozzáfűzi, hogy a megtámadott rendelkezés újra felmerülhet az eljáró bíróság ugyanezen kérdéssel kapcsolatos, esetleges jövőbeli eljárásaiban.

12 E körülmények között a Tribunal Supremo úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„Összeegyeztethető-e az 1782/2003 rendelet 42. cikkének (3) bekezdésével az 1470/2007 királyi rendelet 9. cikke (2) bekezdésének b) pontja, amely ahhoz a feltételhez köti a nemzeti tartalékból kioszthatóegységes támogatási jogosultság megszerzését, hogy olyan fiatal mezőgazdasági termelőkről legyen szó, akik tevékenységüket az 1698/2005 tanácsi rendeleten alapuló valamely vidékfejlesztési program keretén belül kezdték meg?"

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

13 A spanyol kormány írásbeli észrevételeiben kifejtette, hogy véleménye szerint az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan, mivel az 1470/2007 királyi rendelet hatályon kívül helyezésére tekintettel a Bíróságnak az előterjesztett kérdésre adott válasza nem bírna jelentőséggel a Tribunal Supremo előtt folyamatban lévő jogvita megoldására.

14 E tekintetben az említett kormány a Tribunal Supremo azon ítélkezési gyakorlatára hivatkozik, amely szerint „az általános rendelkezésekkel szemben indított közvetlen kereset egy olyan eljárási eszköz, amelynek célja, hogy a jogrendből eltávolítsa a szabályozási jogkört gyakorlók által kialakított normákat, amennyiben azok jogellenesek, és nem pedig az, hogy a magánszemély felperes és a közigazgatás közötti meghatározott jogviszonyból származó egyedi kérelmekről határozzon; e kereset elveszti értelmét, ha a határozathozatalkor valamilyen más eszközzel már eltávolították a jogszabályi rendelkezést a jogrendből”.

15 A spanyol kormány szerint a Tribunal Supremo már okafogyottnak ítélte meg az Unió de Pagesos de Catalunya által az 1470/2007 királyi rendelettel hatályon kívül helyezett 1617/2005 királyi rendelettel szemben indított korábbi keresetet. Az említett bíróság többek között megállapította, hogy a mezőgazdasági termelők egyik másik szervezete által az 1470/2007 királyi rendelettel szemben benyújtott, megsemmisítés iránti kereset szintén okafogyottá vált, és így ezt az eljárást azzal az indokkal megszüntette, hogy az 1470/2007 királyi rendeletet hatályon kívül helyezte az 1612/2008 királyi rendelet.

16 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikkel bevezetett eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek révén az előbbi az uniós jog értelmezéséhez támpontokat nyújt az utóbbinak, amelyek szükségesek az utóbbi által eldöntendő jogvita megoldásához (lásd különösen a C-83/91. sz. Meilicke-ügyben 1992. július 16-án hozott ítélet [EBHT 1992., I-4871. o.] 22. pontját; a C-380/01. sz. Schneider-ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-1389. o.] 20. pontját és a C-445/06. sz. Danske Slagterier ügyben 2009. március 24-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-2119. o.] 65. pontját).

17 Ezen együttműködés keretében az uniós jogra vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd különösen a C-94/04. és C-202/04. sz., Cipolla és társai

egyesített ügyekben 2006. december 5-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-11421. o.] 25. pontját, valamint a C-570/07. és C-571/07. sz., Blanco Pérez és Chao Gómez egyesített ügyekben 2010. június 1-jén hozott ítélet [EBHT 2010., I-4629. o.] 36. pontját).

18 Az előzetes döntéshozatali eljárásban a Bíróság feladata a tagállamok igazságszolgáltatásához való hozzájárulás, nem pedig általános vagy hipotetikus kérdésekről való jogi véleménynyilvánítás (lásd különösen a C-112/00. sz. Schmidberger-ügyben 2003. június 12-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-5659. o.] 32. pontját, a C-478/07. sz. Budějovický Budvar ügyben 2009. szeptember 8-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-7721. o.] 64. pontját és a C-384/08. sz. Attanasio Group ügyben 2010. március 11-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-2055. o.] 28. pontját).

19 A jelen esetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a Tribunal Supremo álláspontja szerint, az 1470/2007 királyi rendelet rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése ellenére az a kérdés, hogy az 1782/2003 rendelet 42. cikkének (3) bekezdésével ellentétes-e ezen rendelet, továbbra is jelentőséggel bír, mivel az 1612/2008 és az 1680/2009 királyi rendeletek átvették az 1470/2007 királyi rendelet megfogalmazását, és így ugyanezen kérdéssel kapcsolatos újabb kereseteket is indíthatnak előtte.

20 A Tribunal Supremo a 2011. január 21-i levélre adott válaszában, amely levélben a Bíróság az eljárási szabályzata 104. cikkének 5. §-a értelmében annak pontosítását kérte, hogy az 1470/2007 királyi rendelet hatályon kívül helyezése és a spanyol kormány által az írásbeli észrevételeiben hivatkozott ítélkezési gyakorlat befolyásolja-e az előzetes döntéshozatal iránti kérelem relevanciáját, megerősítette, hogy az 1470/2007 királyi rendelet hatályon kívül helyezése nem kérdőjelezi meg az előzetes döntéshozatal iránti kérelme elfogadhatóságát. E tekintetben a spanyol kormány emlékeztetett arra, hogy egyrészt az 1470/2007 királyi rendelet 9. cikke (2) bekezdése b) pontjának tartalmát átvették az annak helyébe lépő rendeletek, és így újabb kereseteket indíthatnak előtte ugyanezen kérdésben. Másrészt a Tribunal Supremo megállapította, hogy a spanyol kormány által hivatkozott ítélkezési gyakorlat irreleváns a jelen esetben, mivel az 1470/2007 királyi rendelet hatályon kívül helyezése nem az előtte folyamatban lévő eljárás alatt történt, és az 1612/2008 és az 1680/2009 rendelet a fiatal mezőgazdasági

termelők számára azonos feltételhez köti a nemzeti tartalékból kioszthatóegységes támogatási jogosultság megszerzését.

21 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Tribunal Supremo érdeke a Bíróságnak az előterjesztett kérdésre adott válasza iránt nem az előtte folyamatban lévő ügyhöz kapcsolódik, hanem ahhoz a körülményhez, hogy újból indíthatnak hasonló rendelkezések megsemmisítése iránti kereseteket az eljáró bíróság előtt.

22 Emellett meg kell állapítani, hogy sem 2011. március 2-i levelében a Tribunal Supremo, sem pedig a tárgyalás során a felek nem tudták megmagyarázni, hogy miért nem vált okafogyottá az alapeljárás az 1470/2007 királyi rendelet hatályon kívül helyezése okán. Azt is meg kell állapítani, hogy a Bírósághoz benyújtott iratokra figyelemmel az előzetes döntéshozatal iránti kérelem hipotetikusnak tűnik.

23 Márpedig, amennyiben valamely előzetes döntéshozatal iránti kérelem ilyen jellegű, a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a Bíróságot tájékoztassa azon tényezőkről, amelyek lehetővé teszik, hogy a Bíróság megértse e kérelemnek az alapügyben szereplő jogvitában mindezek ellenére fennálló valós és konkrét jelentőségét.

24 A jelen esetben meg kell azonban állapítani, hogy a Tribunal Supremo a 2011. március 2-i levelében megelégedett annak megerősítésével, hogy a spanyol kormány által hivatkozott ítélkezési gyakorlat nem alkalmazható az alapügyben indított – „továbbra is aktuális" – keresetre, jóllehet nem szolgált pontos magyarázatokkal e tekintetben.

25 Ennélfogva elfogadhatatlannak kell nyilvánítani a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, annak hipotetikus jellege okán.

A költségekről

26 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A Tribunal Supremo (Spanyolország) 2010. március 28-i határozatában előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem – annak hipotetikus jellege okán – elfogadhatatlan.

Aláírások